

asszony hitünk szerint bemutatatták az eget Urának" (avatás).

Szerdán a vőlegénynél, most már „ujembernél“, esütörtökön „a menyasszony volt házánál“ nagy ebéd és vacsora. „Pénteken a távoli rokonokat vendégelték meg, szombaton a maradékot a szomszédok falták fel“.

Igy lakodalmaztak Gyergyó egyes községeiben a XIX. század első felében. Manapság is így van, csak 3 nap alatt lezajlik még a jobbmódu házaknál is. Szépségéből pedig annyit veszített, hogy most nincs piros, fehér, zöld, nincs Rákóczy-induló, nincs lelkes csődület, nincs éjfélutáni murizás, nincs dáridó, mert guzsba kötték az Életet, megfojtották a jókedvet. Vajjon meddig?

Megáldom széfa a csókjaidat.

*Az Isten áldja meg a csókotat:
legyen a csókod tavaszi verő,
legyen a csókod édes őszi must,
legyen a csókod vigasság, erő,
legyen a csókod szépség, kedv, öröm,
legyen a csókod áldás és remény,
legyen a csókod kedves és szelid,
mint téli estéken a lámpafény,
legyen a csókod nóta és mosoly,
legyen a csókod baj-felejtető,
legyen a csókod meleg és derűs,
mint nyári délután a hegytető,
legyen a csókod termékeny eső,
ízes legyen, mint otthon-sült kenyér,
legyen a csókod sohase-kevés,
legyen a csókod fészek-puha, jó,
és édes, mint egy délutáni szender,
legyen a csókod tiszta, mint a jó bor
és ártatlan, mint álmában az ember,
legyen a csókod vidám s kellemes,
mint társaságban a beszélgetés
és nyugtató, mint fáradtnak az álom
és jóleső, mint jóra-ébredés,
legyen a csókod örök, mint a kör
és hűséges, mint jobb kézhez a bal
és makulátlan, mint próbás arany
és büszke, bátor, mint a diadal,
legyen a csókod szép, mint dús vetés
s mint orvosság a bajnak: biztató
és nyájas, mint a tűz a kandallóban
és őszinte, mint hegyi tiszta tó,
legyen a csókod féltett házi-béke,
legyen a csókod könny-száritgató,
legyen a csókod vig gyerek-kacaj,
legyen a csókod bölcső-ringató,
legyen a csókod nyugodt, szép öregség,
legyen a csókod szép emlék a végén...
Az Isten áldja meg a csókotat,
hogy csókod legyen halállal a békém.*

(Kolozsvár.)

Szombati-Szabó István.

IRODALOM.

Gyula diák: Dal, amelyet nem daloltak végig...

Csodálatos utakon járunk. Csodálatos utakon csodálatos vezetőink vannak.

Világok dőltek össze körülöttünk és bennünk. Erkölcsei és anyagi értékek foszlottak szét és átértékelődtek, s most egy új világ új értékeivel tündököl idegen, baljóslatu ég alatt.

Hova lettek a régi értékek? Hova lettek a régi, elavult fogalmak a szépről és a jóról? Hova lett az emberiség jövőjébe vetett büszke hitünk? ... Hova lett a tavalyi hó? ...

Ma már csak mosolygunk az örök békességet hirdetők döreségén és szánalmas dadogásain. Ma már nagyon jól tudjuk, hogy örök béke nincs a földön, csak mélyen lenn a sirban. Az élethez való jog érvényesítése küzdelemmel jár. Mindenki küzd, aki élni akar. A küzdelem az élet. A nemzet sorsa pedig örök küzdelem az örök életért. Amelyik nemzet békét hirdet, az békét kér, mert kifáradt már az örök küzdelemben, — haldokló nemzet, mely a sir szélén áll.

Az igazi művészet, a lelkek mélyéből fakadó költészet, a nemzeti irodalom megnyilatkozása legjelesebb alkotásaiban önmagában és önmagáért jön létre, de a Part pour l'art elveim felül, egyuttal a nemzet szellemi és anyagi világának reflexe is.

Az igazi művészi alkotás ugyszólván öntudatlan terméke a korszak gondolatvilágának, magán viseli a lelkek forrongásának izzó bélyegét. A néma fájdalom, mely a lelkek mélyén ül és egy egész generációt fojtogat, mint bugó alaphang kíséri végig a mai kor hivatott költőjének melódiáit s nemesen esendül ki, mint a kórus zsongásából a lélekharang örök mementója.

Csodálatos utakon járunk és csodálatos utakon csodálatos vezetőink vannak.

Gyula diák művészetét vizsgálva, minden tartózkodás nélkül sietünk elismerni, hogy a mai magyar nemzedék érzésvilágának egyik leghivatottabb és legnagyobb művészi készséggel megáldott tolmácsával állunk szemben.

Vezető szelleme ő a mai maradék magyarságnak, aki a nemzeti gyász napjaiban szinte prófétai ihlettel hirdeti a magyar jövő evangéliumát és kitarásra, küzdésre és harcra buzdítja a csüggedő magyarságot.

Gyula diák költészetének egyik legértékesebb eleme, amiben messze kimagaslik a mai átlagos írók közül, a közvetlenség és őszinteség, mert minden sorából kicsillog a fanatikus hit abban, amit dalol.

Ez a jellemző vonás magasra kiemeli költészetét az átlagos irredenta költők tömegéből, egyéni és önálló művészi értéket ad költészetének. Az ő lélekbe-markoló alkotásai örökértékűek, — hirdetni fogják minden időnek a mai megcsontott Magyarország kétségbeesett jankiáltását és ébrentartják minden nemzedéken át a dacos magyar élniakarást, a szent gyűlöletet, az engesztelhetetlen haragot a gyáva rablókival szemben, akik megcsontították a háboru viharában pillanatnyira elkábitott ezeréves Magyarországot. Az örök harc, az örök küzdelem költője a névtelen lantos diák, — csodálatos utakon járó nemzetnek csodálatos vezető szelleme.

A „Gyujtogatás“ című irredenta verskötetből megismerte, megszerette és megcsodálta a magyar

Figyelmes kiszolgálás

Dugonics-tér 11.

A közp. egyetem közelében.

Szántai

Bérletnél árkedvezmény.

borbély és manicure termében

közönség Gyula diák művészetét, most pedig egy újabb bájos költői alkotással lepte meg a magyar olvasóközönséget, melynek címe is oly poétikus, hogy mindent elmond: Dal, amelyet nem daloltak végig...

A Dal, amelyet nem daloltak végig, igazi üde, művészi alkotás, mely a háború borzalmait átélte poétikus lélek őszinte átérzéseiből fakad. A harc, a küzdelem költője most a nyugodt, csendes elmulást énekel meg ritmikus prózában.

Nem tudom miért, mert hiszen tulajdonképen semmi összefüggés nincsen kettőjük között, — a nagy orosz szellemóriásnak, Turgenyevnek megkapó alkotásai jutnak az eszembe. A vadász emlékiratai és a Költemények prózában, melyeken ott borong a nagy orosz síkság melancholiája és ott valahol az orosz síkságon, melynek békességes csendjét a gránátok sivatása és a gépfegyverek kattogása dulta fel, — Turgenyev szelleme új ihletet ad a harcoló magyar diákoknak, a kis zászlósoknak, akik a halál útját járják.

És mint valami tündéralom folytatódik a mese lenn délen, Doberdó dübörgő fensíkján, a pergőtűzben reszkető sziklák között, ahol elesik az egyik kis zászlós, míg a másik most megírja csendes elmulását és örök szerelmét. Mert közben lejátszódott egy édesbus tragédia, fiatal szívek találtak egymásra, megcsendült e szívekben a szerelmes akkord és hirtelen megszakadt, elszakította a kérlelhetetlen halál.

A novella lehelletszerű finomsága, szinte semmiségbe vész, az egész történet csupa színeknek egymásra halmozása, csupa melódia és álom az egész. A végén felbreszt a nagy sors tragédia, a fátum, az elkerülhetetlen rendeltetés, — az elmulás. S a halk hangon megpendült melódia halvány akkordban véget ér. De közben mi mindent éltünk át! Az emberi érzelmeknek micsoda skáláját jártuk végig. Magaslatok és mélységek nyitlak meg előttünk, melyeknek szélein álmodozva járunk. S a végén ott fekszik bajtársa előtt egy halálravált élet és beszélgetnek egymással éjszaka az élő és a halott.

... Arturo Graf, a nagy olasz mester makabreszk novellái revelálódnak emlékemben, — de micsoda más, milyen idegen, mennyire értelmetlen ma nekünk az olasz mester és mennyire szívünkéből fakad Gyula diák meséje.

Új korszak új dalosai más hangon dalolnak, mint a régi, avult mesterek, — mesteri kezeléssel hangszerükből új melódiákat csinálnak ki és Gyula diák költészetéről érezzük, hogy lelkünkéből szakadt ki, a miénk és mi is átéljük mindazt, amit elmesél.

S ebben van Gyula diák művészetének szuverén értéke: a kor igazságait, az általános igazságokat, amik a kor minden harcra küzdő emberének szívét átjárják, azokat szólaltatja meg, mint a régi minnesängerek, a kelta bárdok, a régi magyar regösök, Tinódi Lantos Sebastyén a maga korában, a kuruc idők névtelen dalosai, Balassi Bálint a végekről, Petőfi a szabadságról, úgy írja, úgy meséli, úgy dalolja a névtelen Gyula diák, közelhajolva hozzánk, fülünkbe suttogva új időknek új dalait.

Talán sohasem voltunk ilyen gyöngék, mint ma,

mikor elhagyottan állunk. Szellemileg és anyagilag meggyötört és leigázott az ellenséges erők sáskahada. Talán sohasem voltunk ilyen gyöngék, de ez a gyöngesség, mely lelkünkre nehezedik szörnyű átokként, csak muló jelenség lehet, mert az örök küzdelem hív bennünket és a letört magyarság új erőért lelkendezik, hogy harcolhasson a létért. És talán sohasem voltunk olyan erősek, mint most, elkecseregett, vad, szilaj akaratomokban, mely a küzdelemre parancsol és ezt a szinte emberfeletti nagy akaratot, ezt köszönhetjük csodálatos vezetőinknek, akik csodálatos utakon vezetnek a nemzetet.

Csodálatos idöket élünk. A kelta bárdok, a magyar regösök és igricek, a délszláv guzlicárok dicsőségről daloltak szomorú idökben. Borús ég alatt, kétségek között vajudó nemzetünk meghallja-e vajjon a vezetők hangját, megérik-e, merről kell jönni a figyelő, hívó szózatnak, melynek hangjára felfigyel és bizakodik az elesett magyarság.

Csaba királyfi útja ragyog fejünk felett. Elbúsult és nekikeseredett magyarok valahonnan onnan várják a megváltó szózatot.

Csodálatos utakon járunk. Csodálatos utakon csodálatos vezetőink vannak.

Muhoray György.

Pérelly Imre: Magyar fejek.

(Budapest, 1922. Kókay Lajos kiadása 72 l.)

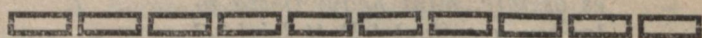
Értékes művészeti ajándék Pérelly Imre első rajzos könyve. Ifjú tehetsége komoly elmélyülése a legszebb jövőre nyújt tágas perspektívát. Idealizáló optimista látással tükrözi vissza alakjait művészi ihlettel rajzolt portréiban.

A kötet harmánként portrérajzában a napilapok durva papírján már napvilágot látott rajzainak első sorozatát adja. A magyar kulturális élet minden ágát felkeresi, hogy reprezentánsait — mindmennyi magyar értéket — a művelt magyar közönséggel megismertesse s az utókor számára megörökítse. Fő érdeme ez Pérelly rajzainak a kiforrott tehetség magyarszerű művészi teljesítménye mellett.

Vonalaival, foltjainak eleven mélységével megélénkül a holt anyag s az egyszerű simított papírom mintha eleven szemekbe néznék és mintha minden pillanatban szóra nyílnának a duzzadt vonalú büszke magyar ajkalk.

A magyar szellemi élet kiválóságainak szép gyűjteménye Pérelly könyve, öröm végiglapozni benne. Ugy tartalmitilag, mint kiállításában minden dicséretet megérdemel. A következő sorozatot igen nagy érdeklődéssel várjuk.

Sz. S.

* Lázár Lajos székelly testvérünk, kolozsvári egyetemen végzett tanárjelölt a Feketesas-utca 17. szám alatt jól felszerelt könyves boltot nyitott, hol az egyetem hallgatói mindennemű tankönyveiket beszerezhetik. Papír- és írószerek raktáron. — Székelly testvérünk életrevaló, egészséges vállalkozását az egyetemi hallgatóság megértő pártfogásába ajánljuk. „Minden erdélyi megpróbált magyar ember csonkamagyarországi életharca — harc Erdélyért is“.

NAGY KALAPJAVÍTÓ IPARTELEP

Menez Károly és Fia

menekült kalapos Mars-tér 8. sz., a kórház során. Vilamos megálló a rókusai templomnál. Bármily férfi és női velur és filc kalapot ujjácsinál felelősség mellett gyorsan és szakszerűen. — Saját készítményű női kalapok kaphatók minden színben és formában gyári áron.

A jó munkáért számtalan elismerés.

Vásároljunk

Danner Mihály fűszer és csemege kereskedésében

Telefon 78.

Széchenyi-tér 7.